

Sygn. akt IV Ka 95/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:

SSO Mariusz Górski (spr.)

Sędziowie:

SSO Waldemar Majka

SSO Adam Pietrzak

Protokolant:

Ewa Ślemp

przy udziale Małgorzaty Czajkowskiej Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej,
po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2018 r.

sprawy skazanego L. M.

syna J. i T. z domu B.

urodzonego (...) w L.

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 30 listopada 2017 r. sygnatura akt III K 259/17

I. uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. N. z Kancelarii Adwokackiej w W. 147,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 95/18

UZASADNIENIE

L. M. skazany został uprzednio prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 21.11.2011r. sygn. akt IIK 1031/11 za czyny z art. 278§1 kk na karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem z dnia 12.03.2015r.,

2. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 30.01.2014r. sygn. akt III K 1231/13 za czyn z art. 193 kk na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby,
3. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 08.09.2014r. sygn. akt II K 214/14 za czyny z art. 286§1 kk i inne na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby,
4. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 14.11.2014r. sygn. akt III K 105/14 za czyn z art. 279§1 kk i inne na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, której wykonanie zarządzono postanowienie z dnia 12.09.2017r.,
5. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 08.12.2016r. sygn. akt IIIK 666/16 za czyn z art. 279§1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie,
6. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 28.02.2017r. sygn. akt IIIK 900/16 za czyn z art. 297§1 kk na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i 1 roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie,

Zaskarżonym wyrokiem, na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk oraz art. 87 § 1 kk i art. 569 § 1 kpk połączono kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach 1,4, 5 i 6 wymierzając L. M. karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Nadto, zważywszy na treść art. 572kk umorzono postępowanie o wydanie wyroku łącznego w sprawach opisanych wyżej w punktach 2 i 3.

Wyrok powyższy zaskarżył prokurator zarzucając: obrazę przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie przepisu art. 89 § 1b k.k. polegającą na błędnej jego wykładni poprzez przyjęcie, że brak jest podstaw do łączenia, za zbiegające się przestępstwa, kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania, w sytuacji gdy przedmiotem łączenia są także kary ograniczenia wolności na warunkach określonych w art. 87 § 1 kk, podczas gdy prawidłowa wykładnia wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że łącząc karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania z karą pozbawienia wolności z warunkowym zawieszaniem jej wykonania orzeka się karę łączną, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania tj. analogicznie jak przy łączeniu kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności.

II. obrazę przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie przepisu art. 87 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na wadliwym przyjęciu, że przepis ten wyklucza możliwość łączenia kary ograniczenia wolności z karą pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania także w sytuacji gdy łączeniu z przedmiotowymi karami podlega kara pozbawienia wolności orzeczona bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, a prawidłowa wykładnia wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że skoro kara ograniczenia wolności podlega łączeniu z karą pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu, to obligatoryjnym jest również ich połączenie z karą pozbawienia wolności orzeczoną z warunkowym zawieszaniem jej wykonania.

III. obrazę przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie przepisu art. 85 § 1 i 2 k.k. poprzez nie objęcie węzłem kary łącznej, kar wymierzonych w sprawie IIIK 1231/13 i IIK 214/14, pomimo istniejących ku temu przesłanek.

Tym samym apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja w znacznej części zasługuje na uwzględnienie.

Rację ma Sąd I instancji twierdząc, że żaden przepis kodeksu karnego „wprost nie wskazuje zasad łączenia kar bezwzględnych pozbawienia wolności, kar ograniczenia wolności oraz kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania”.

Nie oznacza to jednak, że połączenie takich właśnie kar nie jest powinnością sądu orzekającego, a co wynika jednoznacznie, choć „nie wprost” z przepisów Rozdziału IX Kodeksu karnego.

I tak art. 87 § 1 kk wskazuje na zasady obowiązujące przy łączeniu kar ograniczenia wolności z karami pozbawienia stanowiąc, że takie łączenie jest obligatoryjne.

Z kolei art. 87 § 2 kk wskazuje na zasady łączenia tzw. kar mieszanych, a który to przepis w sprawie omawianej ma jedynie posiłkowe znaczenie, bowiem po jego lekturze oczywistym jest, że wobec L. M. takiej kary (mieszanej) wymierzyć nie sposób.

Następnym przepisem, który musi mieć zastosowanie w sprawie omawianej jest art. 89 § 1 i § 1b kk, wskazujący na zasady łączenia kar pozbawienia wolności tzw. bezwzględnych z tymi gdzie zastosowano dobrodziejstwo art. 69 § 1 kk.

W efekcie jednoznacznym jest, że w pierwszej kolejności wydając wyrok łączny odnośnie skazanego należało zastosować art. 87 § 1 kk, łącząc kary pozbawienia wolności z karami ograniczenia wolności, a następnie art. 89 § 1 i § 1b kk, łącząc połączoną wcześniej bezwzględną karę pozbawienia z karami pozbawieni wolności, gdzie zastosowano dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia ich wykonania.

Jedynie na marginesie wypada w tym kontekście zauważyć, że gdyby po prawomocności takiego rozstrzygnięcia jak zaprezentował Sąd I instancji wpłynął kolejny wniosek o wydanie wyroku łącznego, to łączeniu podlegałyby kara łączna pozbawienia wolności z karą (czy też karami) pozbawienia wolności, gdzie zastosowano art. 69 § 1 kk i wówczas ów Sąd chyba nie miałby wątpliwości co do możliwości połączenia tych orzeczeń.

Inną kwestią jest zasada wyrażona w art. 85 § 2 kk, o której zdaje się zapominać autor apelacji. Tak więc kara w sprawie III K 1231/13 Sądu Rejonowego w Wałbrzychu wydaje się być wykonaną, bowiem niewątpliwie minął okres próby związanej z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary, choć nie nastąpiło zatarcie skazania (art. 108 kk).

Z uwagi już tylko na powyższe Sąd I instancji winien ponownie przeanalizować przepisy dotyczące zasad wymierzenia kar łącznych, a następnie wydać respektujące te przepisy orzeczenie.